

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان
(خوراسگان)
دانشکده معماری و شهرسازی
گروه شهرسازی
ارشد طراحی شهری

سرفصل درس: روانشناسی محیط در طراحی شهری					
عنوان درس به فارسی: روانشناسی محیط در طراحی شهری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی		تعداد واحد نظری:
					تعداد واحد عملی:
	تعداد ساعت: ۴۸		الزامی	تخصصی	تعداد واحد نظری:
					تعداد واحد عملی:
			اختیاری	تعداد واحد نظری: ۱	
				تعداد واحد عملی: ۱	
عنوان درس به انگلیسی: Environmental psychology and Urban Design	آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد				
	سفر علمی ☒ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒				
سال ارائه درس:					

❖ هدف (براساس سرفصل مصوب)

- آشنایی دانشجویان با نظریه‌ها و موضوعات بنیادی روان شناسی محیطی، ارتباط موضوعات و مباحث مطرح روز روان شناسی محیطی با موضوعات نظری طراحی شهری و چگونگی کاربرد آنها در مبحث علمی طراحی شهری
- فهم و درک بیشتر و عمیق تر رابطه انسان و محیط انسان ساخت و طبیعی
- ارزیابی نقادانه ادبیات موجود در رشته روان شناسی محیطی و استفاده از آنها در رشته و حرفه طراحی شهری

❖ سرفصل دروس (براساس سرفصل مصوب)

هفته	سرفصل
اول	معرفی درس، مرور ساختار کلی آن و ارتباط آن با دانش و حرفه طراحی شهری، سنجش آغازین
دوم	ماهیت روانشناسی محیطی، منشاء و تاریخچه، حد و مرز (Scope) کاربرد و سودمندی برای طراحی شهری
سوم	فرایند ادراک و نظریه‌های آن Perception
چهارم	تأثیر فرهنگ بر ادراک
پنجم	فرایند شناخت و شناخت فضایی Spatial Cognition
ششم	قابلیت محیطی، نظریه‌های گیسون و بارکر
هفتم	ارزیابی محیط: تفاوت‌های فردی Environmental Evaluation
هشتم	دلبستگی و هویت مکانی، و اختلال در آن
نهم	قلمروگرایی و فضای شخصی Personal space & Territoriality
دهم	ازدحام و تراکم Crowding & Density
یازدهم	شهر، فضاهای عمومی شهری نمای ش فیلم و مباحثه
دوازدهم	دلبستگی به مکان و رفتارهای دوستدار محیط زیست
سیزدهم	طراحی شهری و سلامت: (محیط‌های مسکونی سالم، محیط‌های طبیعی و شفافبخش)
چهاردهم	تابآوری محیطی و تغییرات آب و هوایی
پانزدهم	روندهای جدید روانشناسی محیطی به همراه ارائه‌های دانشجویان (بحث و گفتگو)
شانزدهم	روندهای جدید روانشناسی محیطی به همراه ارائه‌های دانشجویان (بحث و گفتگو)

❖ ارزشیابی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی		پروژه
		نوشتاری	عملکردی	
بر اساس فعالیت ها کلاسی تمرین پایین ترم		۵۰٪ آزمون کتبی پایان ترم	۵۰٪ پروژه عملی	دارد (انجام تحقیق و ارائه آن به صورت سمینار)

❖ منابع اصلی

❖ شرح درس و محورهای موضوعی دانشجویان

روان شناسی محیطی در طراحی شهری				
کارشناسی ارشد				
نیم سال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲				
منبع	تمرین هفتگی	تمرین کلاسی	سر فصل	
شماره ۱۰ هنرهای زیبا و کتاب آفرینش نظریه معماری (مقدمه)	خوانش مقاله دکتر مطلبی و دکتر عینی فر	تمرین: نقش بازی (دانشجویان در گروه های دو نفره یکی از نقش های گروه های شهری را انتخاب (پرنده، هنرمند، شاعر و ...) و تجربه خود در شهر را بیان کنند و برای بهبود آن پیشنهاد بدهند	- معرفی و آشنایی با ساختار درس و گفتمان بر روند کلاسی	
محاط در محیط	پاسخ به سه سؤال اصلی : ۱- روان شناسی محیط چه پارامترهایی را شامل می شود؟ ارزش های مغفول مانده در مباحث معماری و شهرسازی چه بود که روان شناسی محیط مطرح گردید؟ ۲- چرایی ورود مباحث روان شناسی محیط به حوزه معماری و شهرسازی چیست؟ ۲- چگونه روان شناسی محیط و با چه راهکارهایی (کلی) در حوزه معماری و شهرسازی وارد گردید؟	تمرین: بحث و گفتگو	- بحث آغازین: تاریخچه ❖ مروری بر تاریخچه و منشاء و ماهیت روان شناسی محیطی ❖ آشنایی با کاربرد و سودمندی های برای طراحی شهری	موضوع ۱ هفته اول و دوم
محاط در محیط مقالات احساس	برداشت دایره احساس و شناسایی سنجه ها	تمرین ۲: خوانش فصل سوم محاط	- ادراک، احساس،	موضوع ۲ (هفته سوم)

و چهارم)	شناخت محیط ❖ مبانی ادراک و نظریه های ادراک و شناخت (برانسویک، گشتالت، کنش متقابل، اکولوژیک ادراک) ❖ احساس محیط (احساسات شهری و روش های سنجش) ❖ ادراک محیط ❖ شناخت محیط	در محیط و بحث و گفتگو	برای هر حس و ارائه نقشه احساسی یک فضای شهری در شهر اصفهان به یکی از روش های مطرح شده در مقالات	محیط
موضوع ۳ (جلسه پنجم و ششم)	- قابلیت محیط ❖ نظریه گیسون و بارکر - ارزیابی محیط ❖ تفاوت های فردی (تفاوت های ادراکی و احساسی زنان و مردان)	تمرین ۳: شناسایی تفاوت های برداشت محیط بر اساس چک لیست تفاوت های فردی و شناسایی تفاوت های زنان و مردان	برداشت و تهیه چک لیست تفاوت های فردی در مورد یکی از احساسات محیطی و بیان تفاوت های مطرح شده	محاط در محیط
موضوع ۴ (هفته هفتم و هشتم)	- مکان و حس مکان ❖ تجربه مکان ❖ دلبستگی به مکان ❖ وابستگی مکان ❖ هویت مکان	تمرین ۴: خوانش کتاب معماری راز جاودانگی و بحث و گفتگو	خوانش کتاب و بحث و گفتگو	محاط در محیط
موضوع ۵ (هفته هشتم و نهم)	- سلامت و روان شناسی محیط			مفاهیم پایه در روان شناسی محیط
موضوع ۶ (هفته دهم و یازدهم)	- فرهنگ و تجربه زیسته و روان شناسی محیط			مفاهیم پایه در روان شناسی محیط
موضوع ۷ (هفته دوازدهم و سیزدهم)	- علوم زیستی جدید و روان شناسی محیط			مفاهیم پایه در روان شناسی محیط